

Styrdokument

RIKTLINJER FÖR ALKOHOLSERVERING

Våra styrdokument

[Normerande]

Policy - Vår hållning, övergripande
Riktlinjer - Rekommenderade sätt att agera
Regler - Absoluta gränser och ska-krav

[Aktiverande]

Strategi - Avgörande vägval och strategiområden från fullmäktigeberedningar
Program - Avgörande vägval och programområden från andra än fullmäktigeberedningar
Plan - Uppdrag, tidsram och ansvar

Innehåll

1	Bakgrund	4
2	Syfte.....	4
3	Allmänna förutsättningar för tillståndsgivning och ansvarsfull alkoholserving.....	4
3.1	Gällande alkohollag	4
3.2	Lämplighet	5
3.3	Ansvarsfull alkoholserving.....	5
4	Ansökan, handläggning, tillsyn och avgifter	6
4.1	Ansökan och handläggning	6
4.2	Tillsyn	6
4.3	Avgifter	7
5	Riktlinjer vid servering	7
5.1	Remissinstanser	7
5.2	Serveringsställets utformning	7
5.2.1	Kök och matutbud.....	7
5.2.2	Serveringslokalen	8
5.3	Uteservering	9
5.4	Olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.....	9
5.4.1	Serveringstider	10
5.4.2	Villkor	10
5.5	Tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten och slutna sällskap	10
5.5.1	Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten kan ges:.....	10
5.5.2	Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten medges inte:	11
5.5.3	Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap.....	11
5.6	Provsmakningstillstånd	11

1 Bakgrund

Spritdrycker, vin, annan jäst alkoholdryck, starköl eller alkoholdrycksliknande preparat får bara säljas om det finns tillstånd för försäljning av dessa drycker/produkter. Tillstånds- och tillsynsmyndighet är kommunen.

Alkohollagen (2010:1622) är den lagstiftning som reglerar vad som krävs för att få sälja alkohol. Lagen är en social skyddslag och har till främsta syfte att begränsa alkoholens skadeverkningar. Alkoholpolitisk hänsyn har företrädare framför näringspolitiska hänsynstaganden. I Ulricehamns kommun finns även andra dokument att ta hänsyn till som bl.a. riktlinjer för föreningsbidrag, om det är föreningar som ansöker om tillstånd, samt en alkohol- och drogpolicy.

Alkohollagen begränsar tillgängligheten genom att matsservering ska vara ett grundläggande krav för serveringstillstånd. Det är den allmänna standarden, både på mat och miljö, som ska vara avgörande för möjligheten att få ett serveringstillstånd. Ytterligare saker som är av betydelse är också sökandens ekonomiska och personliga skötsamhet. Miljö- och byggnämnden ska vägleda verksamhetsutövaren och kontrollera att reglerna följs. Servering av alkoholdrycker får endast ske i sådan omfattning och i sådana former att skador eller brister i ordning och nykterhet på serveringsstället inte uppstår. Som ett särskilt skydd för ungdomar finns åldersgränser.

2 Syfte

Syftet med riktlinjerna för alkoholservering är att uppmärksamma och tydliggöra vad som gäller avseende alkoholservering i Ulricehamns kommun. Det är viktigt att verksamhetsutövare som ansöker om eller har serveringstillstånd behandlas lika och att kommunen följer alkohollagen. Dokumentet ska ge stöd för handläggning och säkerställa enhetlighet och rättssäker handläggning inom Ulricehamns kommun.

3 Allmänna förutsättningar för tillståndsgivning och ansvarsfull alkoholservering

3.1 Gällande alkohollag

Den 1 januari 2011 trädde nuvarande alkohollag i kraft. Det finns en del nya bestämmelser jämfört med föregående lag. Bland annat kan stadigvarande tillstånd ges till cateringverksamhet för slutna sällskap och för provsmakning vid tillverkningsställe samt tillfälligt tillstånd för provsmakning vid arrangemang. Flera tillståndshavare kan även ansöka om gemensamt serveringsutrymme. Efter anmälan kan tillståndshavare med stadigvarande serveringstillstånd krydda sin egen snaps. Det har även införts ett krav på kunskapsprov för den som ansöker om serveringstillstånd.

Den 1 juli 2019 trädde kompletterande bestämmelser, gällande alkoholdrycks-liknande preparat, i kraft. Alkoholdrycksliknande preparat är en underkategori till alkoholhaltiga preparat och avser en vara som innehåller mer än 2,25 volymprocent alkohol och som inte faller under teknisk sprit eller läkemedel.

3.2 Lämplighet

Det är, oavsett remissinstansernas yttranden, kommunen som fattar beslut i ärenden som rör serveringstillstånd. Vid en ansökan om serveringstillstånd prövas dels den sökandes lämplighet och dels lokalernas lämplighet.

Den sökande ska ha en god ekonomisk skötsamhet och en allmän skötsamhet samt ha god kunskap om den svenska alkohollagstiftningen. Med god ekonomisk skötsamhet menas att den sökande inte har skulder till annan part och speciellt inte till det allmänna. Den sökande ska inte heller ha någon brottslig belastning. När den sökande är juridisk person är det kommunen som bedömer vilka personer som är att betrakta som personer med betydande inflytande (PBI) i rörelsen och som ska prövas utifrån ekonomisk och personlig lämplighet. Genom obligatorisk remiss till polismyndighet kontrolleras den sökande mot polisens belastningsregister.

I 8 kap 12 § alkohollagen framgår att sökanden ska avlägga ett prov för att visa att denne har de kunskaper som krävs för att på ett författningsenligt sätt utöva serveringsverksamheten. Kraven och proven ser olika ut beroende på vilket tillstånd som söks. Proven görs hos kommunen via direktuppkopplad anslutning till Folkhälsomyndighetens webbplats. Proven rättas digitalt och resultat om godkänt prov kommer direkt. Om sökande är juridisk person eller en förening är det hälften av de personer med betydande inflytande i rörelsen och som ska vara aktiva i serveringen som ska klara kunskapsprovet. Det är kommunen som bedömer vilka dessa personer är.

3.3 Ansvarsfull alkoholservering

Enligt 3 kap 5, 7 och 8 §§ alkohollagen är ett huvudmål med alkoholpolitiken att begränsa alkoholens skadeverkningar som till exempel överkonsumtion och alltför tidig alkoholdebut. Kravet på ordning och nykterhet har också en framskjuten plats i lagstiftningen. Bestämmelsen vänder sig till tillstånds- och tillsynsmyndigheter, tillståndshavare och andra som bedriver försäljning av alkohol och anger de alkoholpolitiska grundprinciperna vid alkoholförsäljning.

Ansvarsfull alkoholservering innebär att

- onyktra gäster inte ska ges tillträde till serveringsstället utan avvisas
- gäster inte får serveras alkohol i sådan omfattning att de blir störande eller berusade
- oordning på serveringsstället ska motverkas
- alkoholdrycker inte får serveras till den som inte fyllt 18 år

Det är tillståndshavarens, och den som serverar, skyldighet att förvissa sig om att gästen uppnått 18 års ålder. Folkhälsomyndigheten rekommenderar att alltid kräva legitimation på gäster om deras ålder antas vara under 25 år.

4 Ansökan, handläggning, tillsyn och avgifter

4.1 Ansökan och handläggning

Enligt allmänna rättsregler ska kriterier vid tillståndsgivning

- vara objektiva och inte diskriminerande
- kräva lagstöd
- vara transparenta (publicerade och kända i förväg)

Enligt 5 § alkoholförordningen (2010:1636) ska en kommun fatta beslut i ett ärende om serveringstillstånd inom fyra månader från det att en fullständig ansökan har kommit in till kommunen. Om det är nödvändigt på grund av utredningen av ärendet får handläggningstiden förlängas med högst fyra månader.

I de flesta fall fattas besluten under miljö- och byggnämndens sammanträden men en del beslut kan fattas på delegation. Miljö- och byggnämnden sammanträder cirka tio gånger per år med uppehåll i januari och augusti. I regel ligger sammanträden i början av månaden. De olika typerna av serveringstillstånd kan ta olika lång tid att handlägga och miljö- och byggnämndens mål är att vara så effektiva som möjligt utan att avvika från rättssäkerhet och kvalitet. Det är viktigt att ansökan skickas in, komplett, i så god tid som möjligt så att utredningen kan läggas fram för nämndbeslut innan ni önskar starta verksamheten.

När ansökan är fullständig ska miljö- och byggnämnden, enligt lag (2009:1079) om tjänster på den inre marknaden, sända ett mottagningsbevis till sökanden. Mottagningsbeviset ska innehålla information om tidsfrist för miljö- och byggnämnden att fatta beslut och om möjlig rättslig prövning av beslutet. När ansökan är fullständig skickas även remisser till bl.a. Skatteverket, Polismyndigheten och räddningstjänsten. Enligt förvaltningslagen 25 § ska det sammanställda utredningsmaterialet, som ligger till grund för utfallet i beslutet, kommuniceras med sökanden så att denne ges möjlighet att yttra sig över beslutet innan det fattas.

4.2 Tillsyn

Kommunen ska, enligt 9 kap 2 § alkohollagen, bedriva tillsyn över den som har rätt att servera alkohol. Tillsynen omfattar förebyggande, inre, yttre och samordnad tillsyn.

Med *förebyggande tillsyn* menas det som bl.a. görs genom utbildningsinsatser för ansvarsfull alkoholserving, informationsmöten med branschen och nätverksmöten mellan myndigheter och branschen.

Inre tillsyn innebär att kommunen, ofta tillsammans med andra myndigheter som polismyndigheten och skatteverket, arbetar med att granska att den som har serveringstillstånd fortfarande lever upp till alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet.

Yttre tillsyn är då kommunen besöker serveringsstället under pågående verksamhet och kontrollerar att verksamheten bedrivs i enlighet med lag och ställda villkor. Fokus läggs på olika delar av verksamheten som ordning och nykterhet, marknadsföring och matutbud eller illegal alkohol.

Samordnad tillsyn är en yttre tillsyn som kommunen gör tillsammans med olika berörda myndigheter som polismyndigheten, skatteverket och räddningstjänsten. Resultaten av tillsyn kan leda till att ny utredning inleds med remissförfrågan till berörda myndigheter samt att förslag på beslut om åtgärder tas fram.

4.3 Avgifter

Enligt 8 kap 10 § alkohollagen har kommunen rätt att ta ut avgift för ansökan och tillsyn. Avgiften ska baseras på kommunens kostnader för tillståndet och den fastställs av kommunfullmäktige varje år. Den aktuella avgiften finns publicerad på kommunens hemsida.

5 Riktlinjer vid servering

5.1 Remissinstanser

Enligt 8 kap 11 och 16 §§ alkohollagen ska alla ansökningar om stadigvarande serveringstillstånd och tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten skickas på remiss till polisen. Polismyndigheten är en obligatorisk remissinstans enligt alkohollagen. Kommunen får inte bifalla en ansökan om ett nytt serveringstillstånd utan att polisen har yttrat sig. Polismyndigheten gör en så kallad vandelsprövning av sökandens personliga lämplighet och bedömer restaurangetableringen ur ordnings- och säkerhetssynpunkt. Kommunens miljöenhet bedömer de livsmedelshygieniska förutsättningarna och yttrar sig angående risken för att närboende utsätts för bullerstörningar och liknande från serveringsstället. Skatteverket och kronofogdemyndigheten yttrar sig om eventuella skatteskulder eller annan ekonomisk misskötsel. Räddningstjänsten yttrar sig om brandsäkerheten är godkänd och om det antal personer som får vistas i serveringslokalen.

5.2 Serveringsställets utformning

Enligt 8 kap 14 och 15 §§ alkohollagen är matsservering ett grundläggande krav för serveringstillstånd. Det är den allmänna standarden, både på maten och på miljön, som ska vara avgörande för möjligheten att få ett serveringstillstånd. En grundläggande förutsättning för restaurangverksamhet är att lokalen är registrerad som livsmedelsanläggning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004.

5.2.1 Kök och matutbud

Restaurangen ska ha ett eget kök och köket ska finnas i anslutning till serveringslokalen. Kravet på eget kök gäller även för cateringverksamhet. Vid stadigvarande serveringstillstånd ska tillståndshavaren kunna tillhandahålla lagad eller på annat sätt tillredd mat. Att maten ska vara lagad eller tillredd innebär att råvaror på något sätt ska ha förädlats. Tillståndshavaren ska också kunna tillhandahålla ett varierat utbud av maträtter vilket innebär att förrätter, huvudrätter och efterrätter ska kunna erbjudas. Prissättning av mat och alkoholdryck ska harmoniera.

Det är inte ett krav att varma maträtter ska kunna serveras förutsatt att matutbudet och förhållandena i övrigt har den allmänna standard som krävs för serveringstillstånd. Däremot kan serveringstillstånd inte medges om enbart enklare anrättningar som t.ex. smörgåsar,

hamburgare eller varm korv med bröd erbjuds. Det innebär att gatukök, caféer och liknande enklare serveringsställen inte har möjlighet att få serveringstillstånd.

En noggrann prövning bör göras för varje enskilt serveringsställe. Efter klockan 23:00 ställs inte lika höga krav på ett varierat matutbud men gästerna ska kunna erbjudas flera olika rätter av enklare slag som t.ex. kalla maträtter eller maträtter som värms i mikrovågsugn. Enbart chips eller nötter är inte tillräckligt. Ovanstående krav gäller även för cateringverksamhet.

Vid ansökan om tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten (enstaka tidsperiod eller enstaka tillfälle) eller till slutna sällskap måste någon form av tillredd mat tillhandahållas. Det kan vara enklare rätter och köket kan bestå av lägenhetsspis och mikrovågsugn.

5.2.2 Serveringslokalen

- Serveringslokalen ska omfatta ett visst avgränsat utrymme och vara överblickbar vilket är grundläggande för alla typer av serveringstillstånd. Serveringslokalen ska vara utrustad med ett, i förhållande till lokalens storlek, lämpligt antal sittplatser för matservice. Bord-avdelningen ska uppta minst halva ytan av serveringslokalen eller erbjuda plats för minst hälften av det antal personer lokalen är godkänd för. Det är inte meningen att serveringstillstånd ska kunna ges för gatukök och liknande miljöer. Gästerna ska i normalfallet kunna beställa och bli serverade vid bordet.
- Om det finns en drinkbar får den endast ta en mindre del av serveringsställets totala yta i anspråk och vara belägen i nära anslutning till matsalen.
- Serveringslokalen ska vara lämplig ur brandsäkerhetssynpunkt. Kravet gäller även för cateringverksamhet med undantag för servering som sker i lokaler som inte är avsedda för allmänheten som t.ex. i enskilda hem eller på en arbetsplats.

Särskilt tillstånd kan beviljas för flera tillståndshavare att nyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Serveringstillstånd för gemensamt serveringsutrymme kan medges om följande punkter kan uppfyllas.

- Att serveringen bedrivs på en tydligt avgränsad serveringsyta. Serveringsytan ska ha ett, med hänsyn till omständigheterna, tillräckligt antal sittplatser för gäster.
- Att serveringsytan är en del av och ligger i direkt anslutning till befintliga restauranger. Tillståndshavare ska från sina ordinarie lokaler kunna ha uppsikt över hela serveringsytan.
- Att serveringen bedrivs av personer som är anställda/inhyrda av tillståndshavaren. Denne ansvarar för att personalen har dokumenterad kunskap/utbildning om alkohollagen och kommunens riktlinjer för serveringstillstånd.
- Att verksamhetsutövaren har beviljats tillstånd från polisen och att det finns tillstånd till användande av offentlig plats eller dispositionsrätt till privat mark.
- Att hyresvärden/fastighetsägaren/markägaren inte har invändning gällande ansökan om att bedriva försäljning av alkoholdrycker på serveringsytan under de ansökta serveringstiderna.
- Att kommunens miljöenhet tillstyrkt ansökan med hänsyn till risken för störning av närboende.
- Att kommunens miljöenhets krav på livsmedelshantering är uppfyllda. Lagad eller på annat sätt tillredd mat ska kunna tillhandahållas från godkänt kök under hela serveringstiden.
- Polismyndighetens krav på att tillståndshavaren kan hålla ordning är uppfyllda. Vakter kan beordras för att olägenheter inte ska uppstå.

5.3 Uteservering

Enligt alkohollagen gäller samma regler för alkoholservering utomhus som för alkoholservering i övrigt. I de fall serveringstillståndet även omfattar uteservering måste tillredd mat också tillhandahållas där och, med hänsyn till omständigheterna, tillräckligt antal sittplatser finnas för gästerna. En uteservering ska vara tydligt och väl avgränsad från kringliggande områden där servering av alkohol inte får förekomma. Uteserveringen ska vara överskådlig bland annat för att serveringspersonalen ska kunna kontrollera vilka gäster som får tillgång till alkoholdrycker samt kunna upptäcka om olägenheter uppstår. Det ska vara tydligt för gästerna vad som är serveringsyta och därmed var gästerna får vistas med alkoholdrycker/alkoholpreparat. På vilket sätt avgränsningen ska göras kan bedömas i det enskilda fallet. En uteservering ska ligga i nära anslutning till de egentliga serveringslokalerna.

5.4 Olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa

Enligt 8 kap 17 och 20 §§ alkohollagen kan serveringstillstånd vägras om serveringen befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa även om lokalen och sökanden uppfyller kraven i övrigt. Med detta menas att etablering av ett serveringsställe med alkoholservering eller utökad rätt till servering för ett befintligt serveringsställe riskerar att medföra samhällsliga problem. Dessa kan vara av social, nykterhets- eller ordningsmässig art.

Kommunen ska vid ansökan om serveringstillstånd, etablering av ett serveringsställe eller förändring av ett serveringsställe (exempelvis genom utökad serveringstid eller ändrad verksamhetsinriktning) bedöma om det finns risk att olägenheter kan uppstå. Vid tillståndsprövningen görs bedömningen från inskickade ansökningshandlingar, yttranden från remissinstanser (framförallt från polismyndigheten), miljöbalkens 26 kap 9 § om höga ljudnivåer, livsmedelslagstiftningen och övrigt som framkommit i ärendet.

Olägenheter i fråga om ordning eller särskild risk för människors hälsa prövas efter en helhetsbedömning. Det anses ha stor betydelse och nedanstående remissinstanser ska vägas in i beslutet om serveringstillstånd.

- Polismyndighetens bedömning av risk för ordningsproblem i serveringslokalen eller i dess omedelbara närhet.
- Kommunens miljöenhet bedömer risk för störningar från serveringslokalen och från eventuell uteservering.
- Kommunens kännedom om missförhållanden i serveringslokalen, brister i den sökandes lämplighet eller övrig risk för missförhållanden.

Särskild uppmärksamhet ska riktas mot

- Områden och/eller verksamheter som är känsliga ur ordningssynpunkt.
- Områden där bostäder är belägna.
- Särskilt känsliga områden och/eller verksamheter i anslutning till skolor, ungdomsverksamhet, sport och idrottsmiljöer.

Det är inte förenligt med alkohollagens krav på återhållsam alkoholservering att servera helflaskor spritdryck, ölhinkar, öltunnor, shotsbrickor, användandet av drinkvagnar eller liknande. Om servering av till exempel helflaskor av spritdrycker förekommer får alkoholdryckerna endast serveras genom sedvanlig bordsservering.

5.4.1 Serveringstider

Enligt 8 kap 17 och 19 §§ alkohollagen kan även olägenheter gällande ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa också avse serveringstider. Enligt alkohollagen får servering av spritdrycker, vin, starköl, andra jästa alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat, om kommunen inte beslutar annat, inte påbörjas innan klockan 11:00 och inte pågå längre än till klockan 01:00. Miljö- och byggnämnden beviljar inte serveringstid före klockan 11:00 eller efter klockan 02:00.

För serveringstillstånd efter klockan 01:00 till klockan 02:00 gäller följande:

- att krav för tillstånd till serveringstid till klockan 01:00 är uppfyllda,
- att verksamheten är dokumenterat välskött och att det inte finns några anmärkningar mot densamma,
- att kommunens miljöenhet har bedömt att det inte finns risk för störningar av närboende och att polismyndigheten har bedömt att det inte finns risk för ordningsstörningar,
- att beslut om öppethållande till klockan 02:00 får förenas med villkor om förordnade ordningsvakter och
- att utökad tid till klockan 02:00 kan ges under en provotid om ett år.

Serveringstid för uteservering kan medges:

- i områden med risk för störningar av närboende som längst till klockan 23:00 söndag-torsdag och till klockan 01:00 fredag-lördag samt dag före helgdag och
- i områden där det inte finns boende, där polisen bedömt att ordningsstörningar inte finns och där kommunens miljöenhet bedömt att risk för störningar av närboende inte finns, som längst till klockan 02:00.

5.4.2 Villkor

Enligt allmänna förvaltningsrättsliga principer, och enligt 8 kap 2 § alkohollagen, kan en kommun i samband med ett beslut om tillstånd också meddela olika slag av villkor. Syftet är att motverka skadeverkningar av alkoholpolitisk art. Villkor kan endast meddelas vid ansökan om serveringstillstånd, dit räknas också ansökan om utökning av ett gällande tillstånd, t.ex. förlängd serveringstid och utökning av serveringslokal. Villkor får inte vara av generell karaktär utan behovet ska bedömas i varje enskilt fall. Kommunen kan, efter samråd med polisen, meddela villkor om bl.a. ordningsvakter om serveringsstället t.ex. även sökt danstillstånd.

5.5 Tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten och slutna sällskap

Hänvisar till 8 kap 2 och 15 §§ alkohollagen.

5.5.1 Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten kan ges:

- när sökanden uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet,
- när risk för olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa inte föreligger,
- när tillredd mat kan tillhandahållas och kommunens miljöenhets krav på livsmedelshantering är uppfylld,
- när serveringsytan är tydligt avgränsad och sittplatser vid bord finns,
- tillstånd ges enbart för starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker,

- när serveringsperioden avser enstaka dagar eller ingår i ett betydande och seriöst evenemang som pågår under en enstaka tidsperiod och
- som mest 10 dagar per år.

5.5.2 Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten medges inte:

- för senare serveringstider än till klockan 02:00 eller
- för evenemang som i huvudsak vänder sig till en ungdomlig publik under 20 år.

5.5.3 Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap

Ett slutet sällskap är en begränsad krets av personer som har ett gemensamt intresse i en förening eller annat sammanhang utöver den aktuella tillställningen. För att vara ett slutet sällskap krävs att medlemskretsen är känd före det aktuella arrangemanget. Ett slutet sällskap kan vara inbjudna kollegor eller medlemmar i en förening. För att kunna medges ett tillstånd gäller följande:

- sökanden ska vara både personligt och ekonomiskt lämplig i enlighet med vad som framgår av 8 kap 12 § alkohollagen,
- föreningen eller sammankomsten ska ha en tillfredsställande organisation med namn, organisationsnummer och stadgar samt en verksamhet som kan bedömas som bestående,
- det ska finnas tillredd mat,
- servering medges under normaltid och som längst till klockan 02:00,
- tillfällig alkoholservering till slutet sällskap ges högst tio gånger per år och
- om sökanden ansöker om fler tillfällen bör ett stadigvarande serveringstillstånd till slutet sällskap, så kallat klubb rättighet eller festvåningstillstånd, övervägas.

5.6 Provsmakningstillstånd

Rätten att anordna provsmakning av alkoholdrycker regleras i 8 kap. 6 och 7 §§ alkohollagen. Ett tillstånd för provsmakning kan meddelas som stadigvarande eller för enstaka tidsperiod. (8 kap. 2 § fjärde stycket) Begreppet provsmakning innebär att det handlar om små mängder av olika produkter för att kunna få en uppfattning om kvalitet och smak. Det är viktigt att särskilja provsmakning från servering.

8 kap. 6 § alkohollagen reglerar provsmakning av alkoholhaltiga drycker och alkoholdrycksliknande preparat. För att provsmakning ska få ske krävs det antingen

- att arrangören har ett stadigvarande serveringstillstånd för den alkoholdryck som ska provsmakas samt att tillståndet avser den lokal där arrangemanget ska äga rum (en anmälan till kommunen ska göras innan arrangemanget)

eller

- att partihandlare enskilt eller gemensamt ansöker om ett tillfälligt tillstånd för provsmakning.

8 kap. 7 § alkohollagen reglerar provsmakning för tillverkare av alkoholdrycker. Om en tillverkare har ett stadigvarande serveringstillstånd på tillverkningsstället har denne rätt att erbjuda provsmakning av de egenproducerade dryckerna efter att de anmält detta till kommunen. Om ett serveringstillstånd saknas kan tillverkaren ansöka om ett särskilt tillstånd för provsmakning.

De som ansöker om provsmakningstillstånd måste ha egenproducerade råvaror. Det finns en prejudicerande dom från Kammarrätten i Stockholm (mål nr. 6374-14) som slagit fast att ”de egenproducerade råvarorna ska ha en betydelse för drycken eller tillverkningsprocessen som inte är oväsentlig”. En egenproducerad jäst vid ett mikrobryggeri kan vara exempel på en sådan råvara.

En viktig skillnad mellan 6 § och 7 § är att det är enbart i 7 § som folköl är inkluderat. Provsmakning av folköl är alltså endast tillåtet hos en tillverkare av folköl.

Maximal volym per prov vid provsmakning visas i tabellen nedan.

	Volym per prov (cl)
Folköl	10
Öl	10
Vin och andra jästa alkoholdrycker	5
Starkvin	2
Sprit	1,5

Det får säljas dryckeskuponger men de ska även kunna köpas styckvis och inga rabatter får ges. Ingen del av provningen får ingå i en eventuell entréavgift.